

Vesela SO LA

Sinička se je usedla gor na drobno vejico ...

Ptičje krmilnice v tem februarškem času obiskuje še veliko ptic, med njimi so med najpogostejšimi sinice. Do krmilnice hitro priletijo in odnesejo kakšno seme, da se z njim posladkajo na bližnjem drevesu. Zima morda res še kima, kot pravi znana otroška pesmica, a sinice se tudi že veselo oglašajo z značilnim *ti-čerr ti-čerr*, v prostem prevodu pesmice kot *ci-ci-ci-ci-do*.

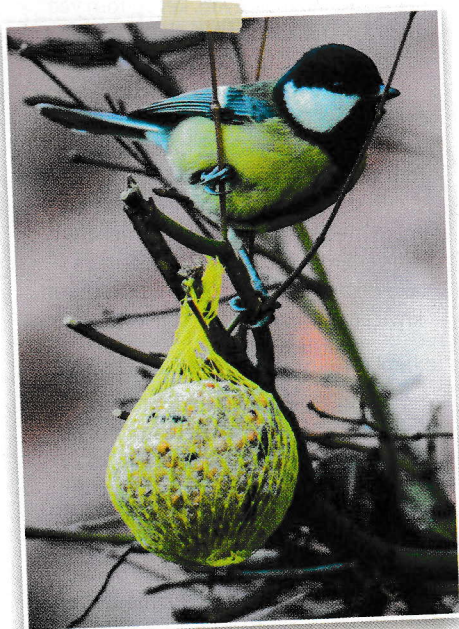
Mali plavček - mojstrski akrobat

Plavček se na hitro zdi kot pomanjšana velika sinica, a natančen pogled razkrije, od kod njegovo ime – perje na glavi je modro in modro-rumeno po telesu.

KONČNO, VSAJ
ENO KORUZNO
ZRNO!

Plavčki so znani po sposobnosti, da lahko oprezajo za hrano tako, da visijo na vejah obrnjeni na glavo.

Velika sinica ima pozimi zelo rada krmilnice, napolnjene s semeni, mrežice z orehovimi jedrci ali arašidi, ostanke mesa in loja. Ne brani se niti sadja, žira, želoda ali lešnikov.

Ob običajni siničji gneči v krmilnicah spregledamo, da je v njih po navadi več vrst sinic. Zelo pogosto krmilnice obiskujejo štiri od sedmih vrst, ki gnezdiijo v Sloveniji: velika sinica, menišček, plavček in močvirska sinica. Če pa prištejemo še njihovo bližnjo sorodnico dolgorepko, z malo sreče naštejemo kar pet vrst naenkrat.

To, čemur rečemo sinica, je velika sinica

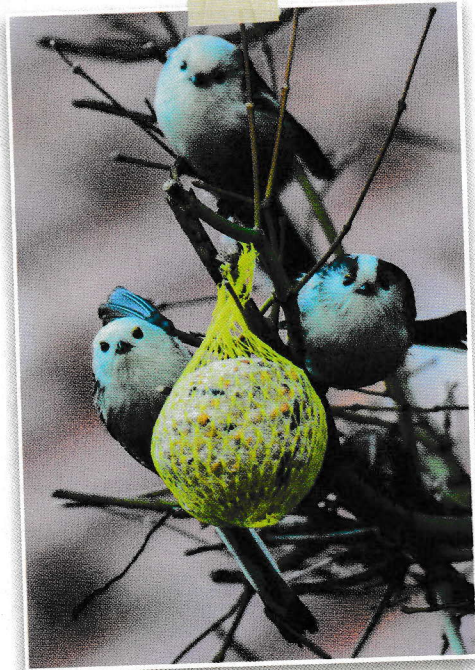
Velika sinica je najpogostejša sinica pri nas in tudi v Evropi. Kot pogosto obiskovalko zimskih krmilnic jo zlahka prepoznamo po značilni obarvanosti perja s črno-belo glavo in črni progi, ki deli rumeno oprsje. Svoj teritorij brani pred vsiljivci z razkazovanjem širokega črnega trebušnega pasu. Njeno petje je zelo raznoliko in svoje različne napeve uporablja pri medsebojnem sporazumevanju z drugimi sinicami.

▲ Tako kot vse sinice menišek hrano prenaša v kljunu, nato pa jo med hranjenjem drži z nogami ali celo zagozdi v kakšno špranjo.

Menišek - najmanjša sinica

Najmanjša sinica je menišek, ki ga prepoznamo po beli lisi na tilniku. Ta je na črno obarvani glavici vidna kot obrita pleša pri menihih in je dala tej ptici tudi slovensko ime. Kadar ne gnezdi, se meniški zelo radi pomešajo v jato z drugimi sinicami. Imajo pa še eno neprijetno značilnost – izjemno rade jih imajo ptičje bolhe. V enem samem gnezdu so jih našteali skoraj 6000!

▲ Pozimi na krmilnici skupaj s sinicami pogosto srečamo tudi majhno ptico z zelo dolgim repom in kratkim kljunom – dolgorepko. Dolgorepke se pozimi klatijo naokoli in iščejo hrano v manjših jatah.

Močvirje je le v imenu

Ime morda nakazuje, da močvirska sinica – ptica z bleščečo črno kapo na glavi – živi v močvirjih, a jo tam le redko najdemo. Je velika zbiralka semen, ki jih skriva v tleh, odpadlem listju, drevesnih štorih, pa tudi pod mahovi in lišaji. Da skrivališč ne bi našle in uplenile druge močvirske sinice, jih skrbno izbirajo. Ko praznijo skrivališča, to vedno počno sistematično od najstarejšega do najnovejših. Skrivališča si natančno zapomnijo, kar je povezano z zelo velikim delom možganov, povezanim s spominom. Ta je kar 30 % večji kot pri sicer večjih velikih sinicah.

Krmilnice in podaljševanje kljunov sinic

Znanstveniki, ki raziskujejo biološki proces evolucije velikih sinic, pri katerem se genski zapis v molekulah DNK v populacijah organizmov spreminja iz generacije v generacijo, so odkrili nekaj izjemno zanimivega. Opazili so namreč, da imajo velike sinice

◀ Močvirska sinica je odlična pevka. Ima značilen klic in širok glasbeni repertoar. Posamezna ptica mešano uporablja pet različnih spevov.

v Angliji daljše kljune in več mladičev kot njihove sorodnice na Nizozemskem.

Natančne analize njihovih molekul DNK so pokazale, da je pri angleških sinicah največ razlik prav na tistih mestih v DNK, ki so odgovorna za obliko kljunov. Odkrili so tudi, da do teh sprememb ni prišlo v milijonih ali tisočih letih, temveč le v nekaj generacijah.

Ugotovili pa so še nekaj osupljivega: da obstaja povezava med načinom hranjenja angleških in nizozemskih sinic. Medtem ko se angleške z dolgimi kljuni veliko hranijo na postavljenih krmilnicah, to na Nizozemskem ni pogosto. In zakaj ne? Preprosto zato, ker so Angleži navdušeni opazovalci ptic in zelo radi postavljajo krmilnice, medtem ko ta navada na Nizozemskem ni razširjena.

In čeprav so znanstveniki že sedaj navdušeni nad temi prvimi rezultati raziskav, bo seveda potrebnih še veliko novih, da bi zares potrdili, kako in ali sta zares povezana razvoj daljših kljunov in hranjenje na krmilnicah.

